

bør have tilstrækkelig tid til at forberede sig på, at effektiv rente skal oplyses i forbrugerkøb. For at få fornøden tid hertil bør denne del af oplysningspligten først gennemføres pr. 1. juli 1984. Justitsministeriet har overvejet, om dette bør medføre, at hele lovens ikrafttræden udskydes til denne dato, men har dog ikke fundet en sådan udskydelse af reden af lovens ikrafttræden rimelig. I § 43 er det derfor foreslået, at loven træder i kraft den 1. april 1983, men at reglerne om pligt til at oplyse den effektive rente først træder i kraft den 1. juli 1984.

e) *Fortrydelsesret m. v. (lovforslagets § 9).*

1°. Som omtalt foran under pkt. 3 b har kreditkøbsudvalget opstillet to alternative forslag til en bestemmelse om fortrydelsesret i forbrugerkøb.

Blandt de hørte myndigheder og organisationer har reaktionerne på udvalgets forslag været stærkt delte. Nogle af høringsinstanserne går ind for en mere vidtgående løsning i form af en ufravigelig regel om fortrydelsesret i forbrugerkøb. Andre foretrækker, at loven slet ikke indeholder regler om fortrydelsesret. Endelig giver en del tilslutning til den regel, der er foreslået af udvalgets flertal, hvorefter sælgeren i forbrugerkøb skal oplyse, om der er fortrydelsesret eller ej (alternativ A), eller til forslaget fra udvalgets mindretal, hvorefter forbrugeren har fortrydelsesret, medmindre andet er aftalt (alternativ B).

Efter justitsministeriets opfattelse er der næppe tilstrækkeligt grundlag for at gennemføre ufravigelige regler om fortrydelsesret gældende for alle kreditkøb. Dørsalgsloven har således allerede gennemført ufravigelige regler om fortrydelsesret ved de kreditkøbsformer, hvor det er stærkest begrundet, nemlig ved dørsalg og postdørsalg.

De to forslag til bestemmelse om fortrydelsesret, som opstilles i betænkningen, indebærer begge, at det overlades til sælgeren at afgøre, om han vil indrømme fortrydelsesret og i givet fald på hvilke vilkår. Der vil derfor næppe i praksis være større forskel på alternativ A og alternativ B. En væsentlig forskel er dog, at alternativ A ikke indeholder regler om fortrydelsesrettens nærmere indhold, som kan udfylde parternes aftale i de tilfælde, hvor sælgeren har oplyst, at der er fortrydelsesret, men hvor der ikke er truffet aftale om de nærmere betingelser for at bruge fortrydelsesretten. En anden forskel mellem alternativ A og B vedrører spørgsmålet om, hvorledes manglende oplysninger om fortrydelsesretten er sanktioneret. Alternativ A forudsætter en strafferetlig sanktion, medens

»sanktionen« efter alternativ B er civilretlig, idet der er fortrydelsesret, hvis andet ikke er aftalt.

Fortrydelsesret indrømmes i dag frivilligt i ret vidt omfang, men begrebet har ikke et fast entydigt indhold. En lovregulering af fortrydelsesrettens nærmere indhold, som vil være følgen af at vælge en regel svarende til alternativ B, kan derfor medvirke til en afklaring af begrebet og til at undgå en række konflikter mellem sælgere og købere, jfr. herved tillige betænkningen s. 38.

På denne baggrund har justitsministeriet fundet det rigtigst at vælge alternativ B, dvs. at forbrugeren har fortrydelsesret med et i loven fastsat indhold, medmindre andet er aftalt, jfr. herved lovforslagets § 9.

De nærmere betingelser for fortrydelsesretten fremgår af § 9, stk. 3-9, som med enkelte ændringer svarer til betænkningens § 7, alternativ B, stk. 3-5. For at undgå, at der skabes forvirring og uklarhed omkring begrebet fortrydelsesret, er det tilstræbt, at reglerne så vidt muligt svarer til de regler, som er gennemført ved loven om visse forbrugeraftaler (dørsalgsloven). I visse henseender er det dog ikke for almindelige køb på kredit fundet rimeligt at gennemføre så vidtgående regler om fortrydelsesrettens indhold, som gælder efter dørsalgsloven.

Efter lovforslaget er det overladt til kreditor at afgøre, om han vil indrømme køberen fortrydelsesret og i bekræftende fald på hvilke vilkår, men vil kreditor ikke indrømme fortrydelsesret på andre vilkår end de, der er opstillet i loven, må han på tilstrækkelig tydelig måde gøre køberen opmærksom herpå ved køkets eller kontoaftalens indgåelse. Anvender kreditor som salgsargument, at køberen har fortrydelsesret, men opstilles samtidig sådanne vilkår for fortrydelsesretten, at køberen i realiteten ikke stilles bedre, end han ville være stillet uden fortrydelsesretten, vil der normalt være tale om en handling, som er i strid med markedsføringslovens regler om god markedsføringsskik. Endvidere vil vilkår, som gør, at der i realiteten ikke er tale om nogen fortrydelsesret, efter omstændighederne kunne tilsidesættes helt eller delvis i medfør af aftalelovens § 36. Som eksempel kan nævnes, at fortrydelsesretten gøres betinget af et afbestillingsgebyr af en sådan størrelsesorden, at køberen ikke stilles bedre, end han ville være stillet, hvis han havde annulleret købet og skulle have betalt erstatning efter dansk rets almindelige regler om erstatning i kontraktsforhold. I sådanne tilfælde bør sælgeren ikke kunne bruge som salgsargument, at der er fortrydelsesret.